

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 15 marca 2011 r.

**Pani
Zofia Tymczuk
Dyrektor
Wielkopolskiego Zarządu Melioracji
i Urządzeń Wodnych w Poznaniu**

LPO-4101-31-02/2010
P/10/180

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Wielkopolskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu (dalej „WZMiUW”), kontrolę w zakresie realizacji ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry w oparciu o „Program dla Odry – 2006”².

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej prowadzonych na terenie województwa wielkopolskiego w oparciu o „Program dla Odry – 2006”, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W badanym okresie WZMiUW realizował 29 inwestycji w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w ramach Programu dla Odry – 2006. Wydatki majątkowe na inwestycje melioracyjne wyniosły ogółem 164.828,8 tys. zł, z tego 25.095 tys. zł (15,2%) sfinansowane zostały z Programu dla Odry – 2006 (dział 10, rozdz. 01008, § 6050). Ze środków Programu dla Odry – 2006 realizowane były cztery zadania: [1] zbiornik Wielowieś-Klasztorna – wykup gruntów 22.795 tys. zł; [2] zbiornik Laskownica – wykup gruntów 800 tys. zł; [3] modernizacja wału lewostronnego rzeki Warty – II etap 1.000 tys. zł, [4] przebudowa wału lewostronnego rzeki Proсны – I etap 500 tys. zł). Efektem rzeczowym realizowanych zadań był wykup 453,14 ha gruntów, przebudowa 4,06 km wału oraz

¹Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry - 2006” - Dz. U. Nr 98, poz. 1067, ze zm.

modernizacja 2,98 km wału. Stan zaawansowania zadania 1 i 2 na koniec 2010 r. wynosił odpowiednio 84,1% i 26,3%, a pozostałe zadania (3 i 4) zostały zakończone.

W ramach Programu dla Odry – 2006 realizowano m.in.: odbudowę kanałów na długości 60,73 km (Okaliniec, Kościańskiego Obry, Drawka, Sokoleńskiego), regulację rzek na długości 42,35 km (Orla, Ner, Rów Polski), obwałowania na długości 32,40 km (Orla, Rów Polski), odbudowę urządzeń wodnych na trzech zbiornikach (Lubstowskim, Słupca, Koszyce) oraz budowę pięciu jazów.

NIK pozytywnie ocenia realizację przedsięwzięć pod względem finansowym i rzeczowym, bowiem realizację zadania przeprowadzono w terminie i zgodnie z postanowieniami umowy zawartej z wykonawcą.

2. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że WZMiUW prowadzi ewidencję wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów³. Ewidencję co roku aktualizowano i była zgodna z danymi przekazywanymi do MRiRW w sprawozdaniu ze stanu ilościowego oraz utrzymania wód i urządzeń wodnych RRW-10.

3. Oceniając stan bezpieczeństwa obwałowań rzeki Warty uznano, że 52,3% z nich jest w stanie mogącym zagrozić bezpieczeństwu. Również obwałowania dopływów rzeki Warty (Kanał Grójecki, rzeki Ner i Proсна) na długości 31,079 km (60,4%) oceniono, jako zagrażające bezpieczeństwu. Na podkreślenie zasługuje fakt, że ww. obwałowania zagrażające bezpieczeństwu, ujęte zostały w planach inwestycyjnych w programie PROW⁴ do wykonania w latach 2011-2013.

4. Kontrolą NIK w zakresie poprawności stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, zwanej dalej ustawą Pzp, objęto 15 (51,8%) zamówień publicznych finansowanych ze środków budżetu państwa w tym Programu dla Odry –2006, wojewody wielkopolskiego, samorządu województwa, powiatów i gmin, Unii Europejskiej, oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. W ocenie NIK, wszystkie badane postępowania o udzielenie zamówień publicznych były prowadzone w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, a zlecenie zadań następowało na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty. NIK stwierdziła, że w każdym postępowaniu, spośród objętych badaniem, zostały spełnione obowiązki zamieszczenia wymaganych ogłoszeń (art. 40 ust. 2 oraz art. 95 ust. 1 ustawy Pzp). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji badanych zamówień publicznych w porównaniu do umów zawartych z wykonawcami tych zamówień oraz wymogów określonych w specyfikacjach istotnych warunków zamówień.

Ponadto stwierdzono, że WZMiUW przy zachowaniu postanowień wynikających z art. 67 ust. 1 pkt 5 b ustawy Pzp udzielił w pięciu przypadkach (na 15 badanych), zamówienia na roboty dodatkowe w trybie z wolnej ręki, których nie można było przeprowadzić przy postępowaniu podstawowym.

³ Dz.U. z 2005 r. Nr 7, poz. 55.

⁴ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

5. W ocenie NIK, sposób sprawowanego nadzoru i kontroli nad wykonywanymi robotami inwestycyjnymi w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry w ramach Programu dla Odry – 2006 nie budził zastrzeżeń.

6. W ocenie NIK zagrożony jest (kolejny) termin zakończenia budowy zbiornika retencyjnego Wielowieś-Klasztorna. Opóźnia się wykup gruntów przeznaczonych pod budowę zbiornika od właścicieli prywatnych. W latach 2002-2010 wykupiono zaledwie 1.106,4714 ha (71,5%) powierzchni przewidzianej do wykupu. Brak wyraźnego postępu w realizacji tego przedsięwzięcia inwestycyjnego obniża bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i zwiększa ryzyko wystąpienia powodzi.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań mających na celu przyspieszenie wykupu gruntów związanych z budową zbiornika Wielowieś-Klasztorna.

2. Realizację zadań w zakresie poprawy stanu technicznego wałów znajdujących się w złym stanie technicznym oraz mogących zagrażać lub zagrażającym bezpieczeństwu.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Dyrektor, w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.